

Долоо хоног 9: Гадаад сангуудтай ажиллах ба алдааны мэдээлэл (Error Handling)

- **Сэдэв:** Гадаад сангууд ашиглах, алдаа засварлах
- **Агуулга:**
  - Төсөлдөө шаардлагатай гадаад пакет (npm, pip, Maven) нэмж суурилуулах.
  - Алдааны мэдээлэл (Exceptions) илрүүлэх, боловсруулах.
  - Алдааны мэдээллийг хэрэглэгчдэд ойлгомжтойгоор харуулах.

Долоо хоног 9: Гадаад сангуудтай ажиллах ба алдааны мэдээлэл

Төсөлдөө шаардлагатай гадаад пакет нэмж суурилуулах

Python пакетүүдийг менежмент хийх

requirements.txt файлыг бэлтгэх:

txt

requirements.txt

Flask==2.3.3

requests==2.31.0

SQLAlchemy==2.0.21

Werkzeug==2.3.7

Jinja2==3.1.2

python-dotenv==1.0.0

pytest==7.4.2

pytest-cov==4.1.0

Flask-SQLAlchemy==3.0.5

Flask-Login==0.6.2

Dev requirements (хөгжүүлэлтийн орчинд):

txt

requirements-dev.txt

-r requirements.txt

black==23.9.1

flake8==6.1.0

pylint==2.17.5

autopep8==2.0.4

Пакетуудыг суурилуулах:

bash

 # Үндсэн пакетууд

pip install -r requirements.txt

 # Хөгжүүлэлтийн пакетууд

pip install -r requirements-dev.txt

 # Тодорхой пакет суурилуулах

pip install requests

 # Пакетын тодорхой хувилбар

pip install "flask>=2.0,<3.0"

Node.js (npm) пакет менежмент

json

// package.json

{

"name": "my-project",

"version": "1.0.0",

"dependencies": {

"express": "^4.18.2",

"axios": "^1.5.0",

"cors": "^2.8.5",

"dotenv": "^16.3.1"

},

"devDependencies": {

```

    "nodemon": "^3.0.1",
    "eslint": "^8.48.0",
    "jest": "^29.6.4"
  }
}

Алдааны мэдээлэл барьж авах, боловсруулах
Үндсэн алдаа барьж авах
python
# exceptions/base.py
class AppError(Exception):
    """Үндсэн аппликейшн алдааны класс"""
    def __init__(self, message, status_code=500, details=None):
        super().__init__(message)
        self.message = message
        self.status_code = status_code
        self.details = details or {}

    def to_dict(self):
        return {
            'error': self.message,
            'status_code': self.status_code,
            'details': self.details
        }

class ValidationError(AppError):
    """Баталгаажуулалтын алдаа"""
    def __init__(self, message="Баталгаажуулалтын алдаа", details=None):
        super().__init__(message, 400, details)

```

```

class NotFoundError(AppError):
    """Олдсонгүй алдаа"""
    def __init__(self, resource_name, resource_id):
        message = f'{resource_name} олдсонгүй: {resource_id}'
        super().__init__(message, 404)

class DatabaseError(AppError):
    """Өгөгдлийн сангийн алдаа"""
    def __init__(self, message="Өгөгдлийн сангийн алдаа", details=None):
        super().__init__(message, 500, details)

Алдаа барьж авах декоратор
python
# utils/error_handler.py
from functools import wraps
from flask import jsonify
from exceptions.base import AppError

def handle_errors(func):
    """Функц доторх алдааг барьж авах декоратор"""
    @wraps(func)
    def wrapper(*args, **kwargs):
        try:
            return func(*args, **kwargs)
        except AppError as e:
            # Өөрийн алдаанууд
            return jsonify(e.to_dict()), e.status_code
        except ValueError as e:

```

```
# Утгын алдаа
```

```
return jsonify({  
    error: Буруу утга,  
    message: str(e),  
    status_code: 400  
}), 400
```

```
except Exception as e:
```

```
# Бусад бүх алдаанууд
```

```
return jsonify({  
    error: Дотоод серверийн алдаа,  
    message: Алдаа гарлаа. Дараа дахин оролдоно уу.,  
    status_code: 500  
}), 500
```

```
return wrapper
```

Алдааны мэдээллийг хэрэглэгчдэд ойлгомжтойгоор харуулах

Flask аппликейшнд алдаа боловсруулах

python

```
# app/error_handlers.py
```

```
from flask import jsonify, render_template, request
```

```
from exceptions.base import AppError, ValidationError, NotFoundError
```

```
def register_error_handlers(app):
```

```
    """Алдаа боловсруулагч функцыг бүртгэх"""
```

```
@app.errorhandler(ValidationError)
```

```
def handle_validation_error(error):
```

```
    if request.path.startswith('/api/):
```

```
        return jsonify(error.to_dict()), error.status_code
```

```

else:
    return render_template(errors/400.html, error=error), 400

@app.errorhandler(NotFoundError)
def handle_not_found_error(error):
    if request.path.startswith('/api/'):
        return jsonify(error.to_dict()), error.status_code
    else:
        return render_template(errors/404.html, error=error), 404

@app.errorhandler(AppError)
def handle_app_error(error):
    if request.path.startswith('/api/'):
        return jsonify(error.to_dict()), error.status_code
    else:
        return render_template(errors/500.html, error=error), 500

@app.errorhandler(404)
def handle_404(error):
    if request.path.startswith('/api/'):
        return jsonify({
            'error': 'API endpoint олдсонгүй',
            'status_code': 404
        }), 404
    else:
        return render_template(errors/404.html, error=error), 404

@app.errorhandler(500)
def handle_500(error):

```

```

# Production орчинд мэдээллийг хязгаарлах
if app.config[DEBUG]:
    message = str(error)
else:
    message = Дотоод серверийн алдаа

if request.path.startswith('/api/'):
    return jsonify({
        error: Дотоод серверийн алдаа,
        message: message,
        status_code: 500
    }), 500
else:
    return render_template(errors/500.html, error=message), 500

```

Алдааны HTML template

html

```

<!-- templates/errors/404.html -->
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<title>404 - Олдсонгүй</title>
<style>
.error-container {
    text-align: center;
    padding: 50px;
    font-family: Arial, sans-serif;
}
.error-code {

```

```

        font-size: 72px;
        color: #dc3545;
    }
    .error-message {
        font-size: 24px;
        margin: 20px 0;
    }
    .home-link {
        color: #007bff;
        text-decoration: none;
    }
</style>
</head>
<body>
    <div class="error-container">
        <div class="error-code">404</div>
        <div class="error-message">Хуудас олдсонгүй</div>
        <p>Уучлаарай, таны хайсан хуудас олдсонгүй.</p>
        <a href="/" class="home-link">Нүүр хуудас руу буцах</a>
    </div>
</body>
</html>
html
<!-- templates/errors/500.html -->
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
    <title>500 - Серверийн алдаа</title>

```



```

<style>
    .error-container {
        text-align: center;
        padding: 50px;
        font-family: Arial, sans-serif;
    }
    .error-code {
        font-size: 72px;
        color: #dc3545;
    }
</style>
</head>
<body>
    <div class="error-container">
        <div class="error-code">500</div>
        <div class="error-message">Серверийн алдаа</div>
        <p>Системд алдаа гарлаа. Дараа дахин оролдоно уу.</p>
        {% if config.DEBUG %}
        <div class="error-details">
            <pre>{{ error }}</pre>
        </div>
        {% endif %}
        <a href="/" class="home-link">Нүүр хуудас руу буцах</a>
    </div>
</body>
</html>

```

Практик жишээ: Бүтээгдэхүүн service
python

```

# services/product_service.py

from exceptions.base import ValidationError, NotFoundError, DatabaseError

from models import Product

from database import db


class ProductService:

    @staticmethod
    def get_product(product_id):
        """Бүтээгдэхүүнийг ID-аар авах"""
        try:
            product = Product.query.get(product_id)
            if not product:
                raise NotFoundError("Бүтээгдэхүүн", product_id)
            return product
        except Exception as e:
            raise DatabaseError("Бүтээгдэхүүн авахад алдаа гарлаа") from e

    @staticmethod
    def create_product(name, price, description=None):
        """Шинэ бүтээгдэхүүн үүсгэх"""
        # Баталгаажуулалт
        if not name or not name.strip():
            raise ValidationError("Бүтээгдэхүүний нэр хоосон байж болохгүй")

        if price <= 0:
            raise ValidationError("Үнэ 0-ээс их байх ёстой")

        try:

```

```

    product = Product(
        name=name.strip(),
        price=price,
        description=description.strip() if description else None
    )
    db.session.add(product)
    db.session.commit()
    return product

except Exception as e:
    db.session.rollback()
    raise DatabaseError("Бүтээгдэхүүн үүсгэхэд алдаа гарлаа") from e

@staticmethod
def update_product(product_id, **kwargs):
    """Бүтээгдэхүүн шинэчлэх"""
    product = ProductService.get_product(product_id)

    if name in kwargs and not kwargs[name].strip():
        raise ValidationError("Бүтээгдэхүүний нэр хоосон байж болохгүй")

    if price in kwargs and kwargs[price] <= 0:
        raise ValidationError("Үнэ 0-ээс их байх ёстой")

    try:
        for key, value in kwargs.items():
            if hasattr(product, key):
                setattr(product, key, value)

```

```
db.session.commit()
```

```
return product
```

```
except Exception as e:
```

```
db.session.rollback()
```

```
raise DatabaseError("Бүтээгдэхүүн шинэчлэхэд алдаа гарлаа") from e
```

API endpoint-ууд

python

 # routes/products.py

```
from flask import Blueprint, request, jsonify
```

```
from services.product_service import ProductService
```

```
from utils.error_handler import handle_errors
```

```
from exceptions.base import ValidationError
```

```
products_bp = Blueprint(products, __name__)
```

```
@products_bp.route(/api/products, methods=[POST])
```

```
@handle_errors
```

```
def create_product():
```

```
    """Шинэ бүтээгдэхүүн үүсгэх"""
```

```
    data = request.get_json()
```

```
    if not data:
```

```
        raise ValidationError("JSON өгөгдөл шаардлагатай")
```

```
    product = ProductService.create_product(
```

```
        name=data.get(name),
```

```

        price=data.get(price),
        description=data.get(description)
    )

    return jsonify({
        message: БҮТЭЭГДЭХҮҮН амжилттай үүслээ,
        product: {
            id: product.id,
            name: product.name,
            price: product.price,
            description: product.description
        }
    }), 201

```

```

@products_bp.route(/api/products/<int:product_id>, methods=[GET])

```

```

@handle_errors

```

```

def get_product(product_id):

```

```

    """БҮТЭЭГДЭХҮҮН авах"""

```

```

    product = ProductService.get_product(product_id)

```

```

    return jsonify({

```

```

        product: {

```

```

            id: product.id,

```

```

            name: product.name,

```

```

            price: product.price,

```

```

            description: product.description

```

```

        }

```

```

    })

```

```

@products_bp.route(/api/products/<int:product_id>, methods=[PUT])

```

```

@handle_errors
def update_product(product_id):
    """Бүтээгдэхүүн шинэчлэх"""
    data = request.get_json()

    if not data:
        raise ValidationError("JSON өгөгдөл шаардлагатай")

    product = ProductService.update_product(product_id, **data)
    return jsonify({
        message: Бүтээгдэхүүн амжилттай шинэчлэгдлээ,
        product: {
            id: product.id,
            name: product.name,
            price: product.price,
            description: product.description
        }
    })

```

Алдааны лог хийх

python

 # utils/logger.py

import logging

from datetime import datetime

```

def setup_logger():
    """Логгер тохируулах"""
    logger = logging.getLogger(app)
    logger.setLevel(logging.INFO)

```

 # Лог файл үүсгэх

```
file_handler = logging.FileHandler(flogs/app_{datetime.now().strftime("%Y%m%d")}.log)
```

```
file_handler.setLevel(logging.ERROR)
```

 # Консолод хэвлэх

```
console_handler = logging.StreamHandler()
```

```
console_handler.setLevel(logging.INFO)
```

 # Формат тохируулах

```
formatter = logging.Formatter('%(asctime)s - %(name)s - %(levelname)s - %(message)s')
```

```
file_handler.setFormatter(formatter)
```

```
console_handler.setFormatter(formatter)
```

```
logger.addHandler(file_handler)
```

```
logger.addHandler(console_handler)
```

```
return logger
```

 # Глобал логгер

```
logger = setup_logger()
```

Дүгнэлт

Энэ долоо хоногт бид дараах зүйлсийг сурсан:

1. **Гадаад пакетүүдийг** хэрхэн менежмент хийх, суурилуулах
2. **Алдаа илрүүлэх** төрөл бүрийн аргууд
3. **Custom exception** классууд үүсгэх
4. **Хэрэглэгчид ойлгомжтой** алдааны мэдээлэл харуулах
5. **Алдааны лог** хийх, боловсруулах

Алдааны зөв боловсруулалт нь аппликейшний найдвартай байдал, хэрэглэгчийн туршлагыг сайжруулахад чухал үүрэг гүйцэтгэдэг.